

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 7CoP/123/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7116203315
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 06. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Frederika Zozuláková
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2016:7116203315.1

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach vo veci starostlivosti súdu o mal. T. W. nar. XX.X.XXXX zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v W. dieťaťa rodičov: T. U. W. U. nar. XX.XX.XXXX bývajúcej v W. na P. D. Č.. X zastúpenej JUDr. Janou Šándorovou advokátkou so sídlom v Košiciach na Mlynárskej ulici č. 19 a Y. W. nar. XX.X.XXXX bývajúceho v W. v X. L. U. Č.. X zastúpeného JUDr. Ivetou Rajtákovou advokátkou so sídlom v Košiciach na Štúrovej ulici č. 20 v konaní o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností na návrh otca na nariadenie predbežného opatrenia o odvolaní matky proti uzneseniu Okresného súdu Košice I z 29.3.2016 č.k. 11P 20/2016-43 takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e uznesenie.

o d ô v o d n e n i e :

Súd prvého stupňa napadnutým uznesením nariadil predbežné opatrenie, ktorým upravil styk otca s maloletým dieťaťom tak, že otec je oprávnený stretávať sa s mal. T. W. každý pondelok v čase od 16.00 hod. do 18.00 hod., každú stredu v čase od 15.00 hod. do 17.00 hod. a každú nedeľu v čase od 9.00 hod. do 13.00 hod. s tým, že matka je povinná maloleté dieťa na styk s otcom riadne pripraviť a odovzdať ho otcovi pred svojim bytom v čase určenom pre začiatok styku a otec je oprávnený v určený čas maloleté dieťa pred bytom matky prevziať a povinný odovzdať ho na tom istom mieste matke v čase určenom pre koniec styku.

Proti tomuto uzneseniu podala v zákonnej lehote prostredníctvom právnej zástupkyne odvolanie matka a navrhla, aby odvolací súd zmenil uznesenie tak, že upraví styk otca s dieťaťom každú párnú stredu v čase od 15.00 hod. do 17.00 hod. a každú nepárnu nedeľu v čase od 10.00 hod. do 16.00 hod., pričom matke uloží povinnosť maloleté dieťa na styk s otcom riadne pripraviť a odovzdať ho otcovi pred svojim bytom v čase určenom na začiatok styku a otec bude oprávnený v určenom čase maloleté dieťa pred bytom matky prevziať a povinný odovzdať ho na tom istom mieste matke v čase určenom pre koniec styku. Namietala, že uznesenie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Súd považoval za preukázané tvrdenia otca o tom, že mu neumožňovala styk s dieťaťom, obmedzovala ho jedenkrát za mesiac v prítomnosti iných osôb. Otec v návrhu na nariadenie predbežného opatrenia však uvádza nepravdivé a ničím nepodložené informácie ohľadne jej správania sa v prítomnosti maloletého dieťaťa. Nepopiera, že v čase, keď viedli s otcom dieťaťa spoločnú domácnosť boli hádky na dennom poriadku, avšak otec maloletého nemôže hádzať vinu za rozvrat ich manželstva a konfliktné prostredie len na ňu. Nechce rozoberať dôvody rozpadu ich manželstva, čo bude predmetom konania o rozvod manželstva. Avšak od času, od kedy nevedú s otcom maloletého dieťaťa spoločnú domácnosť, maloletý sa ukludnil, je spokojný, pekne sa hrá. Majú vytvorený každodenný režim, na ktorý je maloletý zvyknutý a cíti sa pri jeho rešpektovaní bezpečne a šťastne. Nepopiera, že úloha otca v živote dieťaťa je nenahraditeľná, nezastupiteľná a rozhodujúca pri formovaní osobnosti dieťaťa a preto chce, aby otec participoval na výchove a starostlivosti o syna podielom, ktorý mu ako otcovi dieťaťa prináleží, avšak nemôže súhlasiť so stykom, ktorý autoritatívne vymedzil súd. Upravený styk na každú nedeľu od 9.00 hod. do 13.00 hod. považuje za obmedzujúci a nezodpovedajúci reálnym potrebám dieťaťa a jej možnostiam. Maloletý

už pred obedom o 11.00 hod. chodí spať, ale predovšetkým poukazuje na to, že v prípade, ak sa má otec so synom stretávať každý víkend, ona v podstate nemôže odísť so synom na víkend preč, alebo absolvovať žiadnu dovolenku. Ďalej zdôraznila, že otec žiadnymi listinnými dôkazmi neosvedčil potrebu úpravy styku predbežným opatrením a nemožnosť rodičov dohodnúť sa na styku so synom. Otcovi nikdy v styku so synom nebránila, tohto sa začal dožadovať až vo februári 2016, čo mu aj umožnila. Domnieva sa, že prioritou otca dieťaťa nie je starať sa o syna, vychovávať ho, ale snaha ubližovať jej, trápiť ju vo finančnej tiesni, v ktorej sa nachádza, keďže na jej výživu neprispieva ničím a synovi uhrádza výživné len 50 € mesačne. Navyše sa jej vysmieva, ponízuje ju a vykresľuje ju pred úradmi ako panovačnú, autoritatívnu a dominantnú ženu. Uviedla, že maloletý je vo veku, kedy si vyžaduje jej prítomnosť a už aj niekoľkohodinové odlúčenie od nej vníma citlivo a následne reaguje úzkostlivo, prejavuje sa plačom, dožaduje sa jej prítomnosti. Chce, aby sa otec so synom stretával, avšak je za postupné rozširovanie styku. Styk v jej prítomnosti nie je reálne možný, lebo otec maloletého na ňu kričí a vrieska, čo môžu dosvedčiť aj svedkovia a po jednom z posledných stretnutí s otcom dieťaťa má z neho vážny strach, nakoľko zaútočil aj na jej matku, ktorá bola prítomná pri preberaní dieťaťa a vyhla sa jeho útoku len tak, že odskočila a uhla sa. Správanie sa otca dieťaťa je v poslednom čase nevyspytateľné a agresívne a preto nemôže súhlasiť s tým, aby sa so synom stretával v jej prítomnosti. Nechce byť už súčasťou jeho života a chce sa s ním kontaktovať len v rámci povinností a záujmov týkajúcich sa ich syna.

Otec ani kolízny opatrovník sa k odvolaniu matky nevyjadrili.

Podľa § 219 ods. 1 O.s.p. odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Podľa ods. 2 tohto ustanovenia, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Predbežné opatrenie predstavuje jeden zo zabezpečovacích inštitútov v civilnom procese a jeho zabezpečovacia funkcia sa prejavuje najmä v schopnosti zabrániť dočasnou a provizórnou úpravou nepriaznivým následkom, ktoré by mohli pred začatím konania alebo už v začatom konaní nastať. Pri nariadení predbežného opatrenia prevláda požiadavka rýchlosti nad požiadavkou úplnosti skutkových zistení, a to z dôvodu, že nariadenie predbežného opatrenia má dočasný (predbežný) charakter. V dôsledku toho sa nezisťujú všetky skutočnosti, ktoré má mať súd zistené pred vydaním konečného rozhodnutia (vo veci samej) a skutočnosti, z ktorých sa vyvodzuje dôvodnosť návrhu na nariadenie predbežného opatrenia, nemusia byť preukázané dôkazmi. Zákon z toho dôvodu ani nepredpokladá, že by pri rozhodovaní o predbežnom opatrení mal súd vykonávať dokazovanie. Pre nariadenie predbežného opatrenia je postačujúce, pokiaľ sú okolnosti, z ktorých sa vyvodzuje opodstatnenosť návrhu na toto dočasné opatrenie aspoň osvedčené. Miera osvedčenia sa riadi danou situáciou, najmä naliehavosťou jej riešenia. Preukázanie alebo aspoň osvedčenie skutočností odôvodňujúcich nariadenie predbežného opatrenia sa posudzuje len podľa obsahu návrhu a k nemu pripojených, prípadne dodatočne predložených listín. Účelom právneho inštitútu predbežného opatrenia je rýchle a pružné riešenie situácie vyžadujúcej okamžitý zásah súdu. Ak by v konaní o nariadenie predbežného opatrenia bolo potrebné trvať na požiadavke riadneho vykonania a hodnotenia dôkazov, mohol by byť účel tohto procesného inštitútu zmarený.

Vo veciach starostlivosti súdu o maloleté deti je nutné použiť takú interpretáciu účelu predbežného opatrenia v súlade s článkom 32 ods. 4 Listiny základných práv a slobôd a článkom 18 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa, výsledkom ktorého nemôže byť minimálna miera ochrany základných práv ako určitého štandardu, ale predbežné opatrenie upravujúce styk rodiča s dieťaťom musí byť použité s ohľadom na charakter a význam ním chráneného záujmu, ktorým je umožniť aj rodičovi, ktorý s dieťaťom trvale nežije, pravidelný a čo najširší kontakt, pretože je to práve množstvo času, v ktorom je možno realizovať neverbálne výchovné pôsobenie rodiča tzv. výchovu prítomnosťou, či príkladom, ktorá je, ako je všeobecne známe, tou najúčinnnejšou výchovnou metódou. Právu styku rodiča s dieťaťom korešponduje právo dieťaťa poznať svojich rodičov a právo na ich starostlivosť, ako aj právo dieťaťa na zachovanie jeho rodinných zväzkov v súlade so zákonom a s vylúčením nezákonných zásahov podľa článku 7 a 8 Dohovoru o právach dieťaťa. Navyše ustanovenia O.s.p. zmierňujú tvrdosť úpravy vo vzťahu k nariadeniu predbežných opatrení vo veciach starostlivosti súdu o maloletých, keďže navrhovateľ nemusí preukazovať existenciu bezprostredne hroziacej ujmy vo vzťahu k maloletému dieťaťu, ak

sa domáha úpravy rodičovských práv a povinností, nakoľko tu postačuje osvedčenie nevyhnutnosti dočasnej úpravy pomerov v záujme dieťaťa (§ 75 ods. 2 O.s.p.).

Odvolací súd preskúmal uznesenie súdu prvého stupňa podľa § 212 ods. 2 písm. a/ O.s.p. bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. a dospel k totožnému záveru ako súd prvého stupňa, že v danom prípade bola splnená zákonná podmienka pre nariadenie predbežného opatrenia, ktorou je naliehavosť dočasnej úpravy pomerov daná záujmom maloletého dieťaťa na vytvorení citovej väzby k obom rodičom. Otec maloletého dostatočným spôsobom osvedčil naliehavosť potreby úpravy jeho styku s dieťaťom, a to najmä so zreteľom na skutočnosť, že rodičia dieťaťa spolu nežijú, nevedia sa dohodnúť na podmienkach a pravidelnej realizácii styku otca s dieťaťom v dôsledku čoho je otec vylúčený z pravidelného styku s dieťaťom, čo je v rozpore so záujmom maloletého dieťaťa. Dlhodobá absencia otca pri výchove dieťaťa môže so zreteľom na jeho vek spôsobiť úplné odcudzenie, preto je nariadenie predbežného opatrenia dôvodné a v záujme maloletého. Zároveň je potrebné dodať, že rodičovské práva a povinnosti sú budované na základe rovnoprávneho postavenia otca a matky pri ich výkone, pričom je v záujme dieťaťa, aby mu nebolo odňaté právo mať zabezpečený pravidelný osobný kontakt s obidvoma rodičmi. Ani jednému z rodičov nepatrí právo obmedzovať pri starostlivosti o dieťa druhého rodiča (pokiaľ o tom nerozhodne súd). Je predovšetkým na rodičoch, aby maloletému dieťaťu zabezpečili bezkonfliktné a stabilné výchovné prostredie a úlohou matky, ktorá zabezpečuje osobnú starostlivosť o dieťa vytvoriť priaznivé podmienky na uskutočnenie styku otca s dieťaťom.

Odvolací súd sa stotožnil s rozsahom a frekvenciou styku otca s dieťaťom, ktoré zodpovedajú jednak charakteru dočasnosti a primeranosti inštitútu predbežného opatrenia a tiež osobitostiam rodinných vzťahov medzi rodičmi a predovšetkým veku dieťaťa, ktoré v tomto útlom veku (1 rok a 4 mesiace) potrebuje častejší kontakt s rodičom, ktorý ho nemá v osobnej starostlivosti, a to počas kratších časových úsekov. Styk otca s dieťaťom tak, ako ho upravil súd prvého stupňa, nemôže v žiadnom prípade ohrozovať bazálnu citovú väzbu dieťaťa na matku a v tomto veku aj fyzickú závislosť dieťaťa na matke, režim dieťaťa a jeho fyzické potreby. Vzhľadom na to, že ide len o dočasnú úpravu pomerov, neobstojí odvolacia argumentácia matky, že takto upravený styk otca s dieťaťom je obmedzujúci pre ňu, ako aj pre dieťa. Predbežné opatrenie zároveň neprejudikuje rozhodnutie vo veci samej, ktoré môže byť po úplnom zistení skutkového stavu a zhodnotení vplyvu tejto dočasnej úpravy na maloleté dieťa úplne odlišné od rozhodnutia o predbežnej úprave styku.

Pretože súd prvého stupňa vo veci správne a zákonne rozhodol, odvolací súd uznesenie súdu prvého stupňa podľa § 219 ods. 1 O.s.p. ako vecne správne potvrdil a podľa ods. 2 tohto ustanovenia sa stotožnil s jeho odôvodnením.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.